

Aikuisten lukemisen edistämistä valtakunnallisella Lukuviikolla – Seinäjoen kaupunginkirjaston ja SEAMKin yhteistyötä

13.6.2025

Vuosittain huhtikuussa Suomessa vietetään Lukuviikkoa. Viikko on Lukukeskuksen organisoima valtakunnallinen lukutaidon teemaviikko, joka tarjoaa tietoa ja sisältöjä lukutaidon ja lukemisen ajankohtaisista kysymyksistä. Samalla sen tarkoitus on innostaa kaiken ikäisiä lukemaan.

Vuoden 2025 viikko järjestettiin 21.–27.4. teemalla Löydä lukufiilis! Viikko tarjoaa erinomaisia mahdollisuuksia järjestää erilaista tekemistä ja tapahtumia lukemisen ympärille. Seinäjoella viikkoa lähdettiinkin suunnittelemaan yhteistyössä kaupunginkirjaston kanssa tavoitteena järjestää tapahtuma aikuisille sekä nuorille aikuisten lukemisen edistämiseksi osana kirjasto- ja tietopalvelualan opiskelijoiden Yhteisöllisen lukemisen opintojaksoa.

Ideoista toteutukseen

Ensimmäisen vuoden opiskelijat pääsivät pienryhmissä suunnittelemaan tapahtumaan oman pisteensä itse valitsemastaan teemasta. Pääkirjastolla nähtiinkin mielenkiintoinen valikoima kirjavinkkipisteitä.

Jaaksi-salissa ”*Tuhansien kirjojen maa*” johdatti lukijan maakuntien kirjailijoiden pariin. ”*Kirjasta kankaalle*” taas esitteli kirjoja, joista on tehty elokuva tai TV-sarja ja ”*Kirjojen lakeudella*” päästiin paikalliskirjailijoiden

tuotannon pariin. Luonnon äärellä taas oltiin sekä ”*Luonnon kourissa – Luonto, ihminen ja heidän kohtaamisensa*” -teemaisella vinkkipisteellä, mutta myös meriteemaisten ”*Mitä merihirviöt lukevat*” -suositusten parissa. Aikamatkoja tarjoili opiskelijoiden ”*Déjà-vu*” -piste ja hieman toisenlaisille matkoille päästiin ”*Maailman ympäri mytologian siivin*” -kirjavinkkipisteellä.

Jokainen ryhmä mietti teeman ja vinkkikirjojen lisäksi omalle pisteelleen pientä toiminnallista tekemistä. Opiskelijoiden pisteillä kävijät pääsivätkin muun muassa visailemaan Etelä-Pohjanmaan tietoudessa, maakuntien murresanojen parissa sekä etsimään omaan mytologista eläintään. Pieniä ongelmanratkaisutehtäviä tarjosivat myös aikamatkat sekä luonnon armoille kävijän heittävät pulmatehtävät. Kirjavinkkejä pääsi onkimaan ja pyörittämään onnenpyörästä. Kävijät pääsivät jättämään myös omia kirjavinkkejään ja äänestämään tapahtuman pisteitä omaa suosikkiaan. Kirjasuositusten lisäksi paikan päältä saattoi napata mukaan muun muassa opiskelijoiden tekemiä kirjanmerkkejä ja kirjavinkkilistoja.

Tuhansien kirjojen maa -pisteen kirjavinkkeihin pääsi kurkistamaan myös Thinglink-karttapohjan kautta (kuva: Mira Pohjonen, 2025; ThingLink Tuukka Karinkanta, 2025).

Hyvin suunniteltu, puoliksi tehty

Tapahtumassa vallitsi mukava tunnelma ja innostunut puheensorina. Itsekin tapahtumassa kirjaston vinkkipistettä pitäneet kirjastohoitaja Karoliina Prinkkilä ja kirjastovirkailija Sirpa Rintamäki kiittelivät opiskelijoiden idearikkautta, paneutumista aiheeseen sekä toteutusten monipuolisuutta. ”Oli hienoa, että monessa kohteessa (ellei peräti kaikissa) oli jokin juttu, jolla pyrittiin osallistamaan asiakkaita varsinaisen vinkkauksen ja juttelun lisäksi”, he korostavat.

Hyvää palautetta opiskelijat saivat myös paneutumisestaan käytännön järjestelyihin kirjastolla. Sekä vinkkipisteiden rakentaminen että purku sujuivat ammattimaisesti, ja näitäkin asioita ryhmät olivat pohtineet ennakolta, mikä on Prinkkilän ja Rintamäen mielestä tärkeä käytännöllinen ja sujuvuuteen liittyvä puoli

tapahtumatoiminnassa, vaikka se onkin asiakkailta näkymättömissä.

Opiskelijoiden tapahtumapisteiltä löytyi muun muassa onnenpyörä ja kirjasta kankaalle hypänneitä teoksia (kuva: Mira Pohjonen, 2025).

Onnistumisia ja oppimiskokemuksia

Opiskelijoille itselleen tapahtuma oli jännittävä, mutta myös innostava. Monelle tapahtuma oli ensikosketus sekä tapahtumien suunnitteluun, toteuttamiseen että asiakkaiden kohtaamiseen aidossa kirjastoympäristössä. Kokemus kuitenkin toi sekä rohkeutta asiakkaiden kohtaamiseen että suosittelutyöhön, mutta myös eväitä tapahtumien suunniteluun ja toteutukseen. Tapahtuman reflektoinnissa moni nostikin esille tärkeitä oppiskokemuksia.

Paikalla vierailleet asiakkaat pitivät tapahtumaa onnistuneena. Moni oli yllättynyt, että tapahtuman toteuttajat olivat vasta ensimmäisen vuoden opiskelijoita. Opiskelijoiden kirjavinkkejä pidettiin kiinnostavina, vinkkipisteiden toteutuksia visuaalisesti houkuttelevina ja kirjallisuuden parissa käytyjä keskusteluita innostavina.

Niin ikään kaupunginkirjaston henkilökunnan palaute tapahtuman onnistumisesta oli positiivista.

”Kaiken kaikkiaan tapahtuma onnistui hyvin, tunnelma oli hyväntuulinen ja aisti sen, että asiakkaat, jotka ”uskaltautuivat” ovesta sisään, kokivat positiivisen yllätyksen”, Prinkkilä ja Rintamäki summaavat. Kirjaston henkilökunta kiinnitti huomiota myös siihen, että opiskelijat ottivat aktiivisesti kontaktia kävijöihin: ”Uskomme, että jos tuosta tarjonnasta ei jotain mielenkiintoa herännyt, niin ainakaan ei yrityksestä voi moittia.”

Koska hyviä kokemuksia tapahtumasta saatiin puolin ja toisin, toiveissa on sekä kaupunginkirjaston että SEAMKin puolesta kehittää yhteistyötä edelleen ja tehdä Lukuviikon tapahtumatoiminnasta jatkuva perinne.

Aikamatkoja tarjoilevalla pisteellä oli somistuksena mm. kelloja (kuva: Mira Pohjonen, 2025).

Paikallisen yhteistyön merkityksestä

Opetuksen näkökulmasta tiivis yhteistyö työelämän kanssa on tärkeä edellytys ammatillisten eväiden tarjoamiseen opiskelijoille. Onkin hienoa, että Seinäjoella yhteistyö sekä oman korkeakoulukirjastomme, mutta myös Seinäjoen kaupunginkirjaston ja laajemminkin Eepos-kirjastojen kanssa on toimivaa ja aktiivista.

Prinkkilä ja Rintamäki pitävät yhteistyötä tärkeänä linkkinä opiskelijoille teorian ja käytännön yhdistämisen kannalta. He kuvailevat yhteistyön tuovan uusia tuulia ja ideoita ylipäätään kirjaston arkeen ja asiakkaille tarjottaviin palveluihin ja tapahtumiin. Seinäjoen kaupunginkirjaston palvelupäällikkö Hanna Kotila on samoilla linjoilla ja kuvailee yhteistyön merkitystä tärkeäksi ja molempia osapuolia hyödyttäväksi. ”Opiskelijat saavat käytännön kokemusta, ja saamme ehkä nähdä uusia tapoja toteuttaa tapahtumia”, hän kuvailee. Hänen mukaansa oppilaitosyhteistyö tuo myös lisää resursseja tapahtumien järjestämiseen. Esimerkiksi tämänkaltaista tapahtumaa ei yksin kirjaston resursseilla olisi voitu järjestää.

Kotila näkee opiskelijoiden osallistumisen myös mahdollisuutena tavoittaa uusiakin kävijöitä. Seinäjoella tapahtuma herätti kiinnostusta esimerkiksi lukiolla. ”Opiskelijat ovat iältään usein lähempänä lukiolaisia niin ajattelisin, että kirjavinkkien vastaanottaminen suunnilleen oman ikäiseltä voi olla helpompaa”, Kotila pohtii.

Lukuvinkit jakoon!

Koska lukuviikolla etsittiin lukufiilistä hyvistä kirjavinkeistä, on kesää kohti hyvä suunnata kirjasuositusten kera. Kaupunginkirjaston henkilökunta pääsi vielä jakamaan meille omat kirjavinkkinsä lukufiiliksen sytyttämiseksi viimeaikaisista suosikeistaan.

Sirpa nostaa esille Petri Tammisen Se sano – unohtumattomat lausahdukset -teoksen: *“Tamminen on kerännyt suomalaisilta repliikkejä ja lausahduksia, jotka jostain syystä ovat elämän varrella jääneet heille mieleen. Kirjassa ei ole varsinaista juonta, vaan lyhyitä pikkujuttuja ihmisten välisistä kohtaamisista. Lukijana pysähtyy sen äärelle, miten syvästi ja kauaskantoisesti toisen tahallinen tai tahatonkin lausahdus voi vaikuttaa jonkun elämään. Suurin yllätys itselle olikin juuri se, miten paljon koskettavia tunteita laidasta laitaan näinkin lyhyen kirjan lukemisesta voi saada.*”

Karoliina puolestaan suosittelee Sofia Tawastin ja Riikka Leinosen Suuri valhe vammaisuudesta -teosta. *“Tietokirjallisuuden Finlandialla palkittu kirjoittajien omakohtainen teos vammaisuudesta. Se herättelee ajattelemaan mitä vammaisuus on ja miten siihen suhtaudutaan meidän yhteiskunnassamme. Kirjassa on valtavasti tietoa, mutta sitä on silti helppo lukea. Lukujen lopusta löytyy lisäksi selkokieliset tiivistelmät.”*

Hannan suosituksiin noussee viimeksi vaikutuksen tehneistä teoksista Pasi Nokelaisen Maailmanloppu peruttu: 7 väitettä kiertotaloudesta. *“Kiinnostavasti kirjoitettu teos kiertotalouden mahdollisuuksista, tämän hetken ongelmista ja tulevaisuuden visioista. Paljon täytyy muuttua, mutta kirjasta jäi positiivinen fiilis, että ihan kaikki ei ole vielä menetetty.”*

Lisää lukuvinkkejä Kiticastissa

Lukuviikolla myös SEAMKin henkilökunta pääsi jakamaan omaa lukufiilistään osana Kiticast-podcastia. Kiticast on kirjasto- ja tietopalvelulana oma podcast, johon kirjastoalan ja kulttuurituotannon opiskelijat ovat osana Podcast sisällöntuotannon välineenä -opintojaksoa tuottaneet omia jaksojaan.

Jokainen Kiticastin toisen tuotantokauden jakso sisältää myös lyhyen kirjavinkkiosuuden, eli jaksoihin tutustumassa löydät lisää mielenkiintoisia lukuvinkkejä.

Toisen tuotantokauden jaksoista löytyy myös Lukuviikon erikoisjakso, missä SEAMKin henkilökunta jakaa omia lukuvinkkejään. Jos haluat tietää muun muassa mitä esimerkiksi oppilaitospastori Aija Jaakkola, yliopettaja Pasi Junell tai lukujärjestyskoordinaattori Anu Sippola suosittelivat, käy kuuntelemassa Lukuviikon erikoisjakso ja nappaa kesäksi mukaan mielenkiintoiset lukuvinkit: Kiticast Spotifyssa

Seinäjoen kaupunginkirjaston sekä SeAMK henkilökunnan kirjasuositukset. Ota Kiticastin Lukuviikon erikoisjakso kuunteluun niin tiedät, kuka suositteli mitäkin (kuva: Satu Salmela, 2025).

Satu Salmela

kirjasto- ja tietopalvelualan tutkinto-ohjelman lehtori

SEAMK

Tutustu lisää artikkelissa mainittuihin aineistoihin

- Lisätietoa Lukuviikosta
- Kiti24 ryhmän Lukuviikon tapahtuman kirjasuositukset Finnassa:
  - Tuhansien kirjojen maa
  - Kirjasta kankaalle
  - Kirjojen lakeudella
  - Luonnon kourissa
  - Mitä merihirviöt lukevat
  - Déjà-vu
  - Maailman ympäri mytologian siivin
- Kiticast podcastsarja Spotifyssa
- Kiticast Instagramissa